

Invazivne tujerodne rastline Radenskega polja

Krajinski park Radensko polje se razprostira na 15 ha velikem območju v občini Grosuplje. Je eno manjših kraških polj v Sloveniji. Kljub svoji majhnosti pa je bilo na območju Radenskega polja do sedaj skupno zabeleženih kar **35 tujerodnih vrst rastlin.**

UVOD

V knjižici, ki je pred vami, predstavljamo nekatere invazivne tujerodne vrste rastlin, ki smo jih do sedaj že opazili na zavarovanem območju Krajinskega parka Radensko polje. Naloga upravljalcev parka je nadzorovanje širjenja in obveščanje javnosti. S knjižico želimo ozaveščati in opozoriti na nevarnost širjenja invazivnih tujerodnih vrst, tako na območju Krajinskega parka Radensko polje kot tudi širše. V prvi vrsti pa je za preprečevanje širjenja pomembno poznavanje vrst. V ta namen smo za lažje prepoznavanje vrst v knjižici pripravili slikoven pregled in opis deset najbolj problematičnih invazivnih tujerodnih rastlin v Krajinskem parku Radensko polje.

*Pomagajte nam nadzorovati širjenje »invazivk«, ukrepati in s tem **AKTIVNO VAROVATI** naravo. Invazivne tujerodne vrste namreč ne poznajo meja, kakršna smo si začrtali ljudje.*

Poskenirajte QR kodo in dostopajte do dodatnih vsebin o nekaterih invazivnih tujerodnih vrstah: kodo poskenirajte s fotoaparatom vašega telefona.

V kolikor vaš telefon tega samodejno ne omogoča, za skeniranje QR kode potrebujete eno od aplikacij za skeniranje QR kod, ki jo najdete na iOS ali Trgovini play. Zaženite trgovino in v iskalnik vpišite »QR code scanner« ter naložite eno od ponujenih aplikacij.

kazalo

04. **SLOVARČEK IZRAZOV**
KAJ SO INVAZIVNE TUJERODNE RASTLINE?
KAKO JIH RAZŠIRJA ČLOVEK?
KAKŠNO ŠKODO POVZROČAJO?
VPLIVI NA GOSPODARSTVO
06. **KAKO RAVNATI?**
08. **NAJPOGOSTEJŠE VRSTE KRAJINSKEGA PARKA**
RADENSKO POLJE
08. **PELINOLISTNA AMBROZIJA / ŽVRKLJA**
(Ambrosia artemisiifolia)
09. **ENOLETNA SUHOLETNICA**
(Erigeron annuus)
10. **KANADSKA IN ORJAŠKA ZLATA ROZGA**
(Solidago canadensis in Solidago gigantea)
11. **NAVADNA BARVILNICA**
(Phytolacca americana)
12. **JAPONSKI DRESNIK**
(Fallopia japonica)
13. **DELJENOLISTNA RUDBEKIJA**
(Rudbeckia laciniata)
14. **ŽLEZAVA NEDOTIKA**
(Impatiens glandulifera)
15. **ČRNOPLODI MRKAČ**
(Bidens frondosa)
16. **NAVADNA AMORFA**
(Amorpha fructifosa)
17. **SIRSKA SVILNICA**
(Asclepias syriaca)
18. **VIRI**

Slovarček izrazov

DOMORODNA VRSTA

Vrsta, ki živi na območju svoje običajne naravne razširjenosti, tudi če se tu pojavlja le občasno. To velja tudi za območja, ki jih je vrsta lahko dosegla sama, bodisi s hojo, letenjem, prenosom z vodo ali vetrom ali drugimi načini razširjanja.

TUJERODNA VRSTA

Vrsta, ki je bila namerno ali nenamerno zanesena na območje zunaj svoje naravne razširjenosti, ki ga brez človekove pomoči ne bi moglo doseči.

KAJ SO INVAZIVNE TUJERODNE RASTLINE?

Ko se tujerodna rastlina na nekem območju ustali in s širjenjem ogroža biotsko raznovrstnost - ekosisteme, habitate in vrste - to vrsto poimenujemo invazivna tujerodna vrsta.

Ljudje so s svojim ravnanjem hote ali nehote te vrste razširili tako na območju parka kot širše po Sloveniji.

KAKO JIH RAZŠIRJA ČLOVEK?

Nekatere tujerodne vrste smo ljudje naselili **namerno**, na primer kot okrasne rastline v vrtovih. Največkrat gre namreč za okrasne vrtno rastline, katerih semena se s vetrom, vodo ali živalmi lahko razširijo tudi v naravo. **Nenamerno**, kot slepe potnike, pa jih prenašamo z drugimi semeni, rastlinami, plodovi, ki jih prinesemo iz drugih držav. Težave, ki jih povzročajo invazivne tujerodne rastline in tveganje za njihovo razširitev, se hitro povečujejo zaradi naraščajočega

transporta, turizma in splošne mobilnosti. Zaradi podnebnih sprememb (dvig temperatur, sprememba padavinskega režima) to postaja še bolj pereče, predvsem spremembe ustrezajo rastlinam, ki prihajajo iz južnejših, toplejših krajev.

KAKŠNO ŠKODO POVZROČAJO?

Invazivne tujerodne rastline povzročajo škodo **domorodnim vrstam**, saj jih izpodrivajo in **zasedajo njihov življenjski prostor**. Številne invazivne tujerodne rastline oblikujejo goste sestoje, v katerih domorodne vrste zaradi pomanjkanja svetlobe ne morejo uspevati. V tla sproščajo snovi, ki zavirajo rast drugih vrst in tako še hitreje širijo sestoje. Zaradi enovrstnih sestojev invazivnih rastlin se zmanjšuje tudi življenjski prostor ptic in žuželk.

Tujerodne rastline tudi prenašajo bolezni, proti katerim domorodne vrste niso odporne ali nanje prilagojene. Vse to **ogroža biotsko raznovrstnost**. Ljudje imamo zaradi nekaterih vrst **zdravstvene težave**, na primer alergije, poškodbe kože.

VPLIVI NA GOSPODARSTVO

Neposredno gospodarska škoda nastane, ko namnožitev posamezne vrste vpliva na zmanjšan pridelek ali propadanje gojenih rastlin. Pogosto je potrebno zaradi neke vrste spremeniti načine ravnanj (pogostejša košnja, večja zahtevnost ter pogostost čiščenja). Zaradi invazivnih tujerodnih vrst so pogosto stroški vzdrževanja javnih površin in funkcionalnih zemljišč stavb višji.

06.

Posredno pa nastajajo stroški tudi z ukrepi za preprečevanje razširitve invazivnih rastlin in njihovim odstranjevanjem.

KAKO RAVNATI?

Poznavanje prisotnosti tujerodnih vrst je pomembno za spremljanje njihovega širjenja in načrtovanja ustreznih aktivnosti za njihovo obvladovanje.

K preprečevanju vnosa in širjenja tujerodnih vrst pa lahko veliko naredi tudi vsak posameznik:

Slika 1:

Zeleni odrez moramo odpeljati na primerno odlagališče. Z neprimernim odlaganjem ostankov rastlin lahko povzročimo vnos invazivnih tujerodnih rastlin v naravo.

Opažanje lahko sporočite prek posebne spletne in mobilne aplikacije *Invazivke* (www.invazivke.si).

Skrbno ravnajmo z ostanki odstranjenih invazivnih rastlin

Odstranjeno naravno rastlinstvo čim prej obnovimo z vrstami, ki so tu doma

Izogibamo se sajenju invazivnih tujerodnih rastlin in jih nadomestimo z domorodnimi.

Kako ravnati?

O invazivnih tujerodnih vrstah poučimo svoje prijatelje in sosede

V društvih organizirajmo izobraževanje svojih članov o invazivnih tujerodnih vrstah

Akvarijskih rastlin ne izpuščajmo v naravo. Zeleni odrez z vrtov odpeljemo na primerna odlagališča

08.

NAJPOGOSTEJŠE VRSTE KRAJINSKEGA
PARKA RADENSKO POLJE

Pelinolistna ambrozija / žvrklja

(*Ambrosia artemisiifolia*)

Slika 2: Odrasla
rastlina ambrozije
v fazi cvetenja.

Slika 3: Ambrozija
v koruznem polju
Radenskega polja

**Pelod je
močno
alergen!**

Odstranitev in nadzor

- ročno puljenje (z uporabo rokavic), prekopavanje, ožiganje s plamenom, pred tvorbo semen
- košnja ali mulčenje na višini 2 cm tik pred cvetenjem (kombinirati s prekopavanjem ali ožiganjem in/ali herbicidi)
- večkratna košnja in setev trave
- površine z večletno vegetacijo kosimo ali ožigamo enkrat letno, preden se vegetacija strne
- v senci ali gostem posevku žvrklja oslabi

Značilnosti rastline

- enoletna rastlina
- kali od pomladi do poletja, cveti pa več mesecev, od julija do oktobra
- razmnoževanje le s semeni
- rastlina je občutljiva na mraz, semena pa zelo odporna in dolgoživa
- rastišča: ob cestah v strnjениh sestojih in na njivah; pogosta tudi v bližini krmilnic za ptice, kamor semena raznašajo ptice (semena ambrozije pogosto prisotna v semenski mešanici za krmo ptic)
- sposobnost obnove s stranskimi poganjki

Ravnanje z ostanki

- rastline, ki še niso tvorile semen, lahko kompostiramo ali podorjemo
- kompostiramo le necvetoče rastline, saj je dozorelo seme težko opaziti

Skladno z Odredbo o ukrepih za zatiranje škodljivih rastlin iz rodu *Ambrosia* se odstranitev izvede na stroške imetnika zemljišča.

Enoletna suholetnica

(*Erigeron annuus*)

Slika 4: Enoletna suholetnica je lahko na vlažnih in suhih travnikih zelo pogosta.

Značilnosti rastline

- včasih enoletna, največkrat dvoletna rastlina, redko kot kratkoživa trajnica
- cveti od konca maja do septembra
- razmnoževanje s semeni, ki se širijo z vetrom
- rastišča: ob cestah, na opuščeni kmetijskih površinah, na gradbiščih, neredno košenih travnikih in pašnikih
- lahko tvori zelo goste sestoje
- v Sloveniji med najbolj pogostimi tujerodnimi vrstami
- agresiven plevel, neugoden vpliv na živino (slaba krmna vrednost)

Ravnanje z ostanki

- necvetoče nadzemne dele rastline lahko kompostiramo
- izpuljene rozete posušimo, suhe lahko kompostiramo
- cvetoča stebela sežigamo

Odstranitev in nadzor

- osnovni ukrep je preprečitev tvorbe semen
- posamezne rastline lahko odstranimo ročno (izkopavanje, puljenje); če že cvetijo, jih sežgemo
- večletna redna košnja pred cvetenjem

10.

Kanadska in orjaška zlata rozga

(*Solidago canadensis*
in *Solidago gigantea*)

Značilnosti rastline

- zelnata trajnica
- cvetenje od sredine julija do oktobra
- razširjanje semen z vetrom na dolge razdalje
- večanje sestoja z razraščanjem korenik
- tvorba zelo gostih sestojev (lahko tudi 200 rastlin/1 m²)
- rastišča: ob cestah in železnicah in drugih ruderalnih mestih, opuščene njive, gozdni robovi, bregovi voda

Slika 5: Kanadska zlata rozga se za zdaj večinoma pojavlja v nekaj metrov velikih sestojih, ki pa so razpršeni po celotnem območju Radenskega polja.

Odstranitev in nadzor

- nadzor gradbenih mest in nasipov gradbenega materiala
- zagotavljanje s hranili revnega stanja travnikov – vsakoletna košnja, odsotnost gnojenja
- metoda odstranjevanja v primeru pojavljanja manjših sestojev: izkopavanje celih rastlin in nato večletno redno pregledovanje območja
- po izkopavanju čim prejšnja ozelenitev odprtih tal
- večletna zelo pogosta košnja pred cvetenjem in odstranitev ter sežig oz. kompostiranje rastlin, ker lahko semena dozori tudi na pokošenih cvetočih rastlinah
- pozna košnja izrazito pospešuje zlato rozgo, še posebej v bolj hranljivih tleh

Ravnanje z ostanki

- zelena, necvetoča stebela ali stebela na začetku cvetenja lahko kompostiramo, mulčimo, zaoravamo ali uporabljamo kot krmo ali nastil
- podzemni deli (korenike) je potrebno posušiti in sežgati
- sežigamo tudi stebela z razvitimi semeni, vendar ne s požiganjem površine

Navadna barvilnica

(*Phytolacca americana*)

Odstranitev in nadzor

- rastlino posekamo oz. pokosimo ter izkopljemo podzemne dele

Značilnosti rastline

- zelnata trajnica
- čas cvetenja od aprila do avgusta
- vsi deli rastline so strupeni za ljudi in druge sesalce
- razmnožuje se s semeni, ki jih razširjajo ptiči (zanje strup v sadežu ni strupen)
- tvori lahko goste sestoje (npr. na posekah) in izriva domorodno vegetacijo ter preprečuje naravno pomlajevanje gozdov

Cvetoča navadna barvilnica

Slika 6: Zrele plodove navadne barvilnice raznašajo ptice, zato se lahko vsako leto pojavi na novi lokaciji.

Ravnanje z ostanki

- odstranjene rastline kompostiramo, če nimajo razvitih plodov
- plodove je treba sežgati

Opozorilo:

Vsi deli rastline so strupeni ljudem, živalim in živini. Otrokom se najbolj nevarni vabljeni, sočni vijolični plodovi. Za zastrupitev je dovolj že nekaj zaužitih jagod. Stik z rastlino pri občutljivih ljudeh lahko povzroči dermatitis.

12.

Japonski dresnik

(*Fallopia japonica*)

Slika 7: Japonski dresnik lahko tvori ogromne sestoje. V Sloveniji prekriva obsežne površine tudi ob vodnih habitatih (npr. ob Ljubljanici in reki Savi)

Ravnanje z ostanki

- nadzemne dele brez semen kompostiramo le, če jih na drobno zmeljemo in če se pri kompostiranju kompostni kup dovolj segreje. Priporočeno je industrijsko kompostiranje. Domači kompost vsekakor ni primerno mesto
- stebela pri košnji lahko v suhem vremenu na tleh posušimo; suha biomasa je neproblematičen odpadek
- podzemne dele ter stebela z zreliimi semeni sežgemo

Značilnosti rastline

- zelnata trajnica
- v tleh obsežen koreninski sistem iz debelih korenin z globokimi koreninami, ki segajo več kot 3 m v globino in lahko skozi ozko špranjo preдреjo tudi asfalt ali beton
- nadzemni deli občutljivi na mraz, prezimijo le podzemni deli (zdržijo tudi do -35°C)
- spomladi hitra rast (do 15 cm na dan)
- cveti od julija do septembra
- razmnoževanje s podzemnimi poganjki in semeni
- rastišča: ob vodah, gozdni robovi, vzdolž železniških nasipov, na cestnih robovih in ruderalnih območjih

Odstranitev in nadzor

- nadzor gradbenih mest in nasipov gradbenega materiala
- odstranitev izredno težavna do nemogoča
- metoda odstranjevanja v primeru pojavljanja posameznih rastlin: izkopavanje celih rastlin in nato večletno redno pregledovanje območja, večletna zelo pogosta košnja pred cvetenjem, rezanje poganjkov ali redna paša ovac

Japonski dresnik je uvrščen med 100 najbolj invazivnih rastlin na svetu. Za širjenje s podzemnimi deli je pogosto dovolj že nekaj centimetrov velik košček korenike, če vsebuje oko iz katerega odžene novo steblo ali korenika.

Deljenolistna rudbekija

(*Rudbeckia laciniata*)

Slika 8:
Deljenolistna rudbekija v poznem poletju bujno cveti.

Ravnanje z ostanki

- nadzemne dele rastlin, ki še niso tvorile semen, lahko kompostiramo
- podzemne dele ter stebela z dozorelimi semeni sežigamo

Značilnosti rastline

- steblikasta trajnica, pri kateri zimo preživijo podzemni organi
- cveti od julija do septembra
- v tleh so podzemna stebela iz katerih izrašča nadzemno steblo
- potencial širjenja s semenom ni velik, ker je seme razmeroma veliko in slabo kali v gosti vegetaciji
- ekološko izredno prilagodljiva, od gozdnih robov do obrežij in močvirij

Odstranitev in nadzor

- preventiva: odstranjevanje nasadov po vrtovih (vendar ne v naravo!)
- preprečimo tvorbo semen s odstranitvijo cvetov ob koncu cvetenja
- posamezne rastline izruvamo in čim bolj natančno odstranimo podzemne korenike
- večje sestoje redno kosimo in s tem postopno izčrpamo zalogo v korenikah
- odstranjujemo vedno pred zrelostjo plodov, torej pred pozno jesenjo
- paša preprečuje cvetenje, a listi se dobro razvijajo, zato korenike ne oslabijo
- pozor po odstranjevanju, saj še več let ostanejo semena in/ali ostanki korenik - pomemben je nadzor v nadaljnjih letih

14.

Žlezava nedotika

(*Impatiens glandulifera*)

Značilnosti rastline

- steblikasta enoletnica
- zlahka prepoznavna po drobnih žlezah na listnem dnu, od tod tudi ime
- cveti od julija do oktobra
- aktivno izmetavanje semen več metrov daleč
- semena se pogosto širijo z vodnim tokom
- razmnoževanje le s semeni, ki jih je na eni rastlini od nekaj sto do več tisoč
- rastišča: obrežja rek, zasenčeni deli travnikov, gozdnih robov, v poplavnih gozdovih in na obcestnih jarkih

Odstranitev in nadzor

- posamezne rastline kosimo ali ruvamo takoj, ko se spomladi pojavijo
- kosimo do pozne jeseni

Ravnanje z ostanki

- rastline pred cvetenjem niso problematičen odpadek
- rastline z zreliimi plodovi je težko odstranjevati, ne da bi ob tem zasejali obilico semen v okolici
- če so površine majhne in težje dostopne, lahko zastiramo s temno folijo
- lahko jih tudi kosimo

Vrsta je uvrščena med invazivne tujerodne vrste, za katere veljajo določila Uredbe EU 1143/2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst. Zanj veljajo najstrožji ukrepi za preprečitev vnosa in širjenja. Vrsto je prepovedano: vnašati v Unijo, razmnoževati, gojiti, prevažati, kupovati, prodajati, uporabljati, izmenjevati, posedovati ali jo izpustiti v okolje.

Črnoplodi mrkač

(*Bidens frondosa*)

Značilnosti rastline

- enoletnica
- čas cvetenja od avgusta do septembra
- zrelost semen od avgusta do oktobra
- razmnožuje se s semeni
- rastišče: obrežja rek, obdelana in neobdelana tla, ob vodnih kanalih, vzdolž gozdnih kolovozov, na vlažnih do mokrih tleh.

Slika 9: Črnoplodni mrkač cveti šele v avgustu in v času jesenskih poplav obilno plodi.

Odstranitev in nadzor

- ročno puljenje rastlin pred cvetenjem

Slika 11: Črnoplodni mrkač gosto prerašča strugo Dobravke in požiralnik vzdolž celotnega Radenskega polja. V teh sestojih drugih rastlinskih vrst skoraj ni.

Ravnanje z ostanki

- če rastline izrujemo pred cvetenjem, jih lahko kompostiramo
- če so cvetovi ali plodovi že razviti, jih je treba sežgati

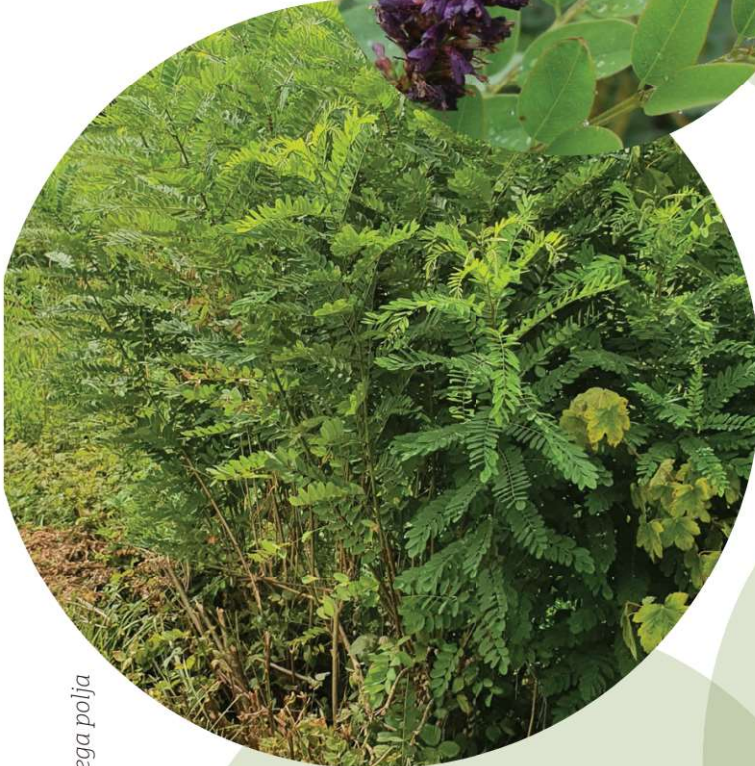
Slika 10: Plod črnoplodnega mrkača vsebujejo kaveljce, ki se lahko živini med prehranjevanjem zapičijo v nebo ustne votline, kar posledično zmanjša njihov apetit.

16.

Navadna amorfa

(Amorpha fruticosa)

Slika 12: Navadna amorfa sredi poletja bujno cveti. Ker so cvetovi privlačni za čebele, so vrsto marsikje namerno sadili.

Invazivne tujerodne rastline Radenskega polja

Značilnosti rastline

- razrasel listopadni grm
- po cvetenju se razvijejo okoli 1 cm dolgi temno-pikčasti stroki
- rastlina obogati tla z dušikom
- raste na obrežjih rek, ruderalnih rastiščih, vzdolž železniških nasipov, na gozdnih robovih, gozdnih jasih, robovih cest in železnic
- razmnoževanje in razširjanje spolno s semeni in vegetativno z razraščanjem podzemnih delov

Slika 13: Na nekaj lokacijah na Radenskem polju navadna amorfa že tvori večje sestoje. Upravljalci krajinskega parka na nekaterih območjih že izvajajo ukrepe za izkoreninjenje navadne amorfe.

Odstranitev in nadzor

- ročno, s puljenjem ali izkopavanjem celih rastlin
- očiščeno mesto je treba več let opazovati, saj lahko rastline ponovno zrastejo iz ostankov podzemnih delov
- rastline izčrpa tudi večletna zelo pogosta košnja
- ker se rastlina razmnožuje tudi s semeni, jo je treba odstranjevati pred plodenjem

Ravnanje z ostanki

- če rastline izruvamo pred cvetenjem, jih lahko kompostiramo
- če so cvetovi ali plodovi že razviti, jih je treba sežgati
- sežgati je treba podzemne dele, plodeče veje in plodove

Sirska svilnica

(*Asclepias syriaca*)

Vrsta je uvrščena med invazivne tujerodne vrste, za katere veljajo določila Uredbe EU 1143/2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst. Zanje veljajo najstrožji ukrepi za preprečitev vnosa in širjenja. Vrsto je prepovedano: vnašati v Unijo, razmnoževati, gojiti, prevažati, kupovati, prodajati, uporabljati, izmenjevati, posedovati ali jo izpustiti v okolje.

Značilnosti rastline

- trajnica
- plodovi dolgi razbrazdani, bodičasti in rahlo upognjeni (tako imenovani »papagajčki«)
- cveti od junija do avgusta
- rastlina ima strupene liste in vsebuje mleček, ki je za nekatere ljudi strupen (lahko povzroči alergijske reakcije, kontaktni dermatitis, omotičnost) in živali
- rastišča: sončna do polsenčna rastišča - travniki, gozdni robovi, presvetljen gozd, bregovi vodotokov, v pasovih ob prometnicah, degradirana območja, njive; bližina hiš (pobeg z vrtov),

Odstranitev in nadzor

- težko jo je popolnoma odstraniti, saj v zimskem času odmre zgornji del rastline, pod zemljo pa ostanejo koreninski poganjki, iz katerih spomladi zrastejo nove rastline
- odstranitev mogoča na mestih, kjer rastejo posamezne rastline
- izkopavanje celih rastlin pred razvojem plodov, pri čemer je potrebno odstraniti tudi podzemne dele
- košnja ni primerna (spodbujanje rasti iz podzemnih delov in vegetativnega razmnoževanja s stranskimi podzemnimi pritlikami)

Ravnanje z ostanki

- nadzemne dele (razen plodov) lahko kompostiramo
- podzemne dele oddamo v sežig, ker se iz njih lahko razvijejo nove rastline

VIRI

Eler Klemen. *Invazivne rastline in kmetijstvo*, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, 2018

Kus Veenvliet Jana. *Tujerodne vrste: ubežnice z vrtov*, Zavod Symbiosis, 2011

Bačič Martina, Jogan Jernej. *Invazivne tujerodne rastline v Mestni občini Ljubljana*, 2016

Jogan Nejc, Strgulc Krajšek Simona. *Izbrane invazivne tujerodne vrste rastlin*, 2010

Kus Veenvliet Jana. *Popis invazivnih tujerodnih rastlin na območju Krajinskega parka Radensko polje*, 2022

Spletna stran ministrstva za okolje in prostor, Direktorat za okolje, Sektor za ohranjanje narave:
<https://www.gov.si teme/invazivne-tujerodne-vrste-rastlin-in-zivali/> (12.10.2022)

Spletna stran o tujerodnih vrstah projekta LIFE ARTEMIS:
<https://www.tujerodne-vrste.info/tujerodne-vrste/tujerodne-rastline/> (15.10.2022)

Naslov: Invazivne tujerodne rastline Radenskega polja

Besedilo: Tina Stepišnik, Klemen Dolšak, Uroš Perme

Strokovni pregled: Jana Kus Veenvliet

Fotografije: Tina Stepišnik, Jana Kus Veenvliet, Peter Skoberne

Oblikovanje in prelom: Mrož d.o.o.

Tisk: Silveco d.o.o.

Naklada: 1000

Založnik: Turizem Grosuplje, Krajinski park Radensko polje

Kraj in leto izida: Grosuplje, november 2022

www.radenskopolje.si / info@radenskopolje.si

Brezplačen izvod

GROSUPLJE

TURIZEM

www.radenskopolje.si / info@radenskopolje.si